

ሰመኑ 22-24

4ኛ ክፍል

ጥምህር ከብት ተመክለ

በኢትዮጵያ

ትግራይ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ ԿՈ Ք.ՀԱՆ.Հ.ՀԸ.Ք. (USAID) ՊԻՇԱԽՈ ԴՅԱՊԱՐ
ՖՈՆԻ ՊՄՊԴ.ՀԱԴՐԱՎ ԸՆԴ Խ ՖԵԼՁԵՆ (Save the Children):
ՊԵՆՃԻՑ ԴՐԱՄԱՆՑ ԱԾ ԴՐԱՄԱՆԵ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԴՐԱՄԱՆԵ ԴՐԱՄԱՆԵ ԴՐԱՄԱՆԵ ԴՐԱՄԱՆԵ ԴՐԱՄԱՆԵ

2009 դ.թ.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Save the Children

The CC By license lets others distribute, adjust, and build upon this work, for free or commercially, as long as credit is given to the original creation. However, any changes from the original must be indicated.

For more info please refer: <https://creativecommons.org/licenses/>

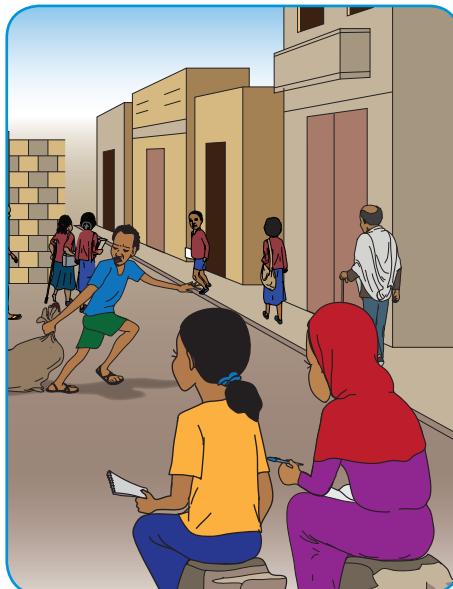

ጥምህር ከኩ ተመዝር

4º ክፍለ

ሰጠን 22-24

አርካች

መዝኑ ንግድ ማረጋገጫ

እነዚህ መዕስና በመሰረት አዲስ ስርዓት ተምህርና አተዳለው አጋዥያ ገብብ እኩ:: ተምህር ነዚ መዕስና ተጠቃሚዎች ከእለታት ገብብን ምድራማዎን ገብብበ ይጋና መምህራን ወላደን አድላያ እኩ:: ለለዘዚ ነዚ መዕስና ነተምህር ቁድማዊ ምንባብከጥም:: ፈለማ በፊትጥም አጥል ምድራለው ገምጣዊ ነዘም ነሰሰቦ መምርአከታት አተማብሩ::-

- ❖ ገምድማዎ አድልየ ነገሮት አመጣሪያዎ:: ገብብነት:: ተምህር ገብብጥ እኩልው::
- ❖ ቁድማዊ ገብብ ምድራማርከጥም እጥጥ ተምህር ለተዋዋት ቁድማው ምድራማዎ ከምልሰ ማብሩ::
- ❖ ነዚ ተሳታፊ በግብር ፍህድ:: ምልክትን አገልግሎትን አንብቤ::
- ❖ እብ መወዳእኔታ:: ለተዋዋት ይጋና ምድራማዎ ከምልሰ ማብሩ::

አጥቃት ቁድማው ገብብ

ቅድማዊ ነዚ ሆኖታ ምንባብከጥም ነዘም ለተዋዋት መሰረቱ::

1. ተምህር ይጋና ይበልዕ ተመክር? ገምንታይ?

2. ፍብ አጥል በታ እንተትከኩ ከብ እትወስኗዎም ተበቃ ነገሮት ተመክር ይ?

፲፻፭፻ ታህሳን አቶዎን

ጀማሪን አሻዣን አብ ከባራኑ አርከበ ለማት በብመዓልቱ አቶግብሩዋም
ንጥራታት በዚነ ምክትታል እፈትዋ ቅልዥ እየን፡ አድራሻ ገንተልታ አቶግብረለ
ከነታት አብ መጀመርታ ካሳብ መውዳእታ ይከታተለ፡ አቶግብረ በዘርዝር
አብ መዘገበ ውስጥ በጥንቃቄ የሰኔራ፡ በፍላይ ነቶም አብ ከፍለ አለባለ
አධጋታት አመሰለ ገንተልታት እንተዋጥሙን በምለአ ቅልበ ይከታተለ፡ በዘባባ
እቶም ገንተልታት በዘበበለዥ ክፍልጣ በዘተበ ይዕዳሉ፡ እተገበበሬ እቶም ገንተልታት
በዘበበለዥ ጽሕርፈናን ቁበጥር ግንዘበ ጽሕፈጥሮን ደማ ነቱ አብ መዘገበ ውስጥ
አስፈርቶ ቁሳብ እናንበብ ይዘረጋብ፡

ዶማለን አስተና በዚዕባ እቶም ገጥፋታት እንተዘረረብ አዘመሰለን በነፃነት
እናደወለ በዘተ ይከተል፡ ገመከተል ቤትውን በተጠላለዋ ፊሳሽት የፈጸለ፡ እታ
አንቱ ነታ ካለእ የሚተለዋሁን ለጠ ወይ ለፈልን ታስቂን ተብል፡ እብ መዋሪያታ
ነቱ ከብ ዘርፍበን አፍልፍል በእናገድ ትንታለ ይሞክናልን የእምሮንን ተብል
አሳብ ከም መብርሃን ገዢን ይመከሩ፡

መብዛዕባትና እዋን እብ ስድስቸ፡ መዘረረብ አዕባ አእምሮን ፊሳብ ካለእ ስብ
መብርሃን እንተይተበበያ ይዘረረብ፡ ከብ ዓቃመን ገለፈለ እንተኩወጂን አረዳድኑን
ፊሳብ ምኖጥር እንተኩብደንን ደማ ተወስኩ መብርሃን አህበን ስብ ይደረግ፡
እብ ከምሮ አበለ እጋጣሚ ፍብ መምህር ካድን ይስኩ፡ ነተን መምህር በዚዕባ
ዘረተረዳኑን ከነታታት መብርሃን ይከታክሉ፡

እተን መከተት በዚዕባ እቶም ገጥፋታት በበዕለተን አረዳድኑን ፊሳብ ምስካከ
ፍብ ከፍለ የችርብ፡ በዚዕባ እቶም በተቀዘበአም ነገሱን አለወም ለብሩን ምስ
ደቂ ከፍለን ከተ የከይኩ፡ እብቱ ከተ በዚዕባ ፊል ለጥፋቱን ለብሩናን ጥራይ
እንተይከነስ ከመከየሻ አግባብ ፊሳብ እወን ይችርብ፡ በእምሮ አበለ ከይኩ
ለወል ግንዘብ ይቀበር፡

መምህር ከ.ዲን እተን ቅልዱ አገባርአ ምስ ካልከት መምህራን ስላከልዕላ በዘመ
ግብ ተናክሮን እየን፡ በበኩዋኑ አብ ዘተፈለያዊ ሁዳዎች መዘረጋቢ ውኔድት
ስላከፍርባ በተምህር እውን ይንቀሳ፡ እተመሰነ ይጠማ አስረን ካልዕሉ በተማባር
አብ ዘተፈለያዊ ጉጥፈታት አተማዘበዎም ጉጥፈታት ካልዕሉ ይመሩ፡ እነ ከይደ
ዘተፈለያዊ ጉምጻማዊ አሳቦት ካልዕሉን ምዝመሰላለም ካቸርበን መቂመ እየ፡፡
እተን መምህር እቱ ምክናል ተዕዘበበትን ምክያይ ቀወልቱ ተተቃትን ቁርቃ ካሳሁ
በዘመ ተካሬ፡፡

መምህራንን ተምህርን ነቱ ተመከርን አተከሳሰበን ተምህር ክዕብይ ተማባር
ፈተወወ፡፡ ከብሩ፡ አብቱ ከይደ ተምህርቱ ስራው እዋን ክህልወ አተቱ፡፡ እቱ
አሳቦ ዓብ ተማባር አቸርፈለ አገቦብ ጉምንዳይ መምህር ከ.ዲን አለፋነት ወሰኑ፡፡
እተን መምህር ነቱ ሁዳዎ ተዕዘበበቱ ዓብ ሁዳዎ ተምህርቱ አቸርይ ተመከር ይሚሉን
አቶዎን በመደብ በመርካራ ተልሆነ ምድላው ይመሏ፡፡ እቱ መድረሻ እድገይቱ
ሁዳዎች አድሃሰሰበን አበለወ ወቻኢት አመዘግበን ዓቶዎን ይሚሉን አቶዎን
አባለት ካና፡፡ ስላስተኞን እናተካርግዣ ተልሆነ እናለዋ፡፡

ጀመለን አስተኛ ቅጂያይ ሁልጻ ምንቅብቻነት ተከላለት ጽግሩ ነተን መምሃር ነገሸ፡፡
ነቱ ሁልጻ አመራሪያ ምንጭዬት እና ቅጂያይ ለመሆን እና ተምህርኑ ቅንቃ ትግርኛ
ዘርከብ ሲሰራ ምንጭኑ አበራ፡፡ እተን መምሃር እኩ ምንጭዬት ምስፈልግ አብተን
ቆልዎ አለውን እምነት ዘይደና ወሰኑ፡፡ ተምሃር እና ከባረአም ባዘዴ ቅጂያይ
ንግድን ተከላለት ጽግድን ተምህርኑ አሁን አሳጣ ከዚ ተዕዛዝኑ ጽናማድብበለ
ተነገዢ፡፡ ተምሃር እኩ ቤት ተምህርኑ ተዕዛዝኑ ያመራ፡፡ ተምሃር ለብዛዕ
ከፍለ እና ከለ እኩ ወንድ አለባለ ነጥበታት ከአሰቦ ያመራ፡፡

እቶም ተምሃር ገለአም ባወልቀ ገለአም ደማ ባንቃለ እኩ ሁልጻ አለዋም
ፍልጻት ጽናማድብ አስተማዕም ተልሆነ አዳለው፡፡ እና ከባረአም ዘርከብ ተከላለት
ንግድ አገብሩዋ ምንቅብቻነት እናተዕዛዕ እና መዘገበ ወልጻ አስፈሩ፡፡
እተን መአዘተ እውን ከብቶም ብትብጻኑ ብተፈለለዋ ጽጥረታት እና እንታይ
ከምዘድሱ ተዘረዘሩ፡፡ እና ተከላለት ጽግሩ ከዚ ብትብጻኑ ጽጥረታት ተምህርኑ
አሁን ጽናፈልግ ደማ ባብአዋኑ ከመይ አበለ ተግባራት ከምዘፍዕሙ አቅራመን
ምንቅር ያመራ፡፡

፩. የዕለታዊ ትክክለኛ ገንዘብ

ጀመሪያ አስተካክል እና መንግዶን እና በተፈላለቶ ትክክለኛ ገንዘብ በተማበሩ ታጥፊቃት በብርሃን ማዕከብ ይመራ:: ፈለማ ከመይ አበላ ዓይነት ትክክለኛ ገንዘብ ከምዘገበው እና በአዲስ እና መዘገበው ውስጥ እና ስራ እና ስራ ከምዘገበው ከዘረዘሩ ይመራ:: በዚ ዓይማ ገለአም ትክክለኛ ስምምነት በብርሃን የዓማዊነም ከምዘገበው ፈለማ:: እቶም ዓማዊል በብርሃን እና ከፍተኛ ማእከል እና ስራ እና ስራ ከምዘገበው ትክክለኛ ምሸቶም ተገኘዣ፡፡ እወም በብርሃን ከፍተኛ ትክክለኛ አቅራቢነትን አከራረል ተገኘዣ፡፡ በምሮክቶም በንዑስ አይደለም፡፡

ኩቂጥት በበዝሩ እናናደን ፍብ ፍይ በዕለም ትክለት አውሳኝ ነጋድ አገባኬዋም
ኞጥራታት ክዕዘን ወሰኑ፡ አቅራቢዎን ነቶም አናደንዋም አተፈላለየ ስቂጥት
ዘንዕስነት ሰዕስነት ማዕከብ ጭመራ፡ ገልፏም በመከና ወይ በበቃቃ
እናዕኖን ይወሰኝ ነበሩ፡ ከልካት ደማ በርሃ፡ በዓረብዕ ወይ በዕለቶም ብይሮም
ከምዝገበዎች ተግባራ፡ እቶም በበዝሩ እናናደን በንዕስ ክመይ ከምዝገበ
ንምዕከብ ፍብ ገዢ-ተን ከዚ፡ አብ አዲ ብግና ከይነን ደማ ክብ አዲ ዕምር አበለ
ደንናን ዘድልያም ስቂጥት እናናደን አውሳኝ ለባት ክዕዘን ጭመራ፡

ከብቱ ደንናን አውሳኝ ለባት በእዳም አስተዋም በበዝሩ ይፈለለ እንበር
በትክክለቶ ከምዝገበዎች ተግባራ፡ ፍብቱ ደንናን እንተከተው በእዳም አስተዋ
ነበር ከምዝገበዎች ይጋጌሙን ሌሎች፡ እቶም ለብ ደንናን ዓማዋለም ምስክርናን፡
በአቶና ዓይነት ተመሳሳይ መተካዘዴ ይህበዋም ነበሩ፡ እኔ መተካዘዴ ክብ
ቆስታል በተሰራው ነበሩ፡ በኋይልኋኋ ገዢ ስም እኔ ትክል በዓረብኋ በተወካይን
በስለለ አተፈላለየ ዓይነት ስቂጥት አተመለከቦን ምስክና ተግባራ፡ እቶም
ለባት አብ አዲ እዋን አስደንዋም ዓይነትን መጠንን ስቂጥ በቶም አስተዋም
መተካዘዴ ከምዝገበዎች ተረድኋ፡

እተን አዋልድ ፎብ ካለእ ደኩን ከይደን ከመድ እበላ ገጥፋታት ከምግባት ማበሩ
ከዕዝ ፖመራ:: እበቱ ካልእ ደኩን እብ ቁርር እዋን በዘጋጀት ለበት ከም
ዘሕተው ተግዝባ:: ክብረ ደኩን ከዘደልያው እየደገኝ ለበት እንተውዕስ እውን
ተመሳሳይ ዓይነት ስብር በዘለው ዓይነት መትክክል እብ እድም ይሰነት ነበሩ::
እበቱ መትክክል በዓቢይ እተወካሏል ለም እኔ ተካል ገማሽ ደማቂ ይርአይ::
በተመሳሳይ ሲእሉ ብተፈላለያ ስምጣት እውን እለም::

እቶም ተካለት እጥቀምለ ተመሳሳይ እናነ አስራርሱን መትክክያቸኑ
አጋርመሳን እናተዘረዘሩ ሲደ ታሪክ ተግዝባ:: ክብቱ ደኩን እውዕስ ቁልጥ
ተግንቃቄ በምዕራቅ ሲዘው እነበረ ቅጂ በትን በለ:: ክብቱ እነበረ በታ
ተስለን እኔ ቁልጥ ከስጻዣ ገዢ:: ፖማለ ፎብቱ ቁልጥ:: እናዚ ደማ ነቶም ክብቱ
መትክክል እተበታተኑ ነገሱት ፎብ ምእከብ ከዳ::

እናዚ እኔ መትክክል ሲዘው ምስቦላቶ ከይከሰቦቶ ነገር ከይኬዊ:: መለሳ በምዕራቅ
እረጋገዢ:: ክብቱ ደኩን ካለእ መትክክል ሲዘው እመዕከት ቁልጥ ነቶም እናዚ
እከከቦቶም ነገሱት በበካድ እናተወያቶም:: ተግባር እኔ ቁልጥ ምስረዳየት እኔ
በኢዲ ሲዘው እተጠረጋጋች ነገር እኩምን መርቻቶ ሪፖርት:: ክብሩ ገድማለ
እናገዢታት ፎብቱ እነበርአ ገኩምለሳ እናነገሱት መረዳታ ከደት::

ዶማለ ከነታት አብዛ ሰላም እንተደተካረበት ይድስጋል ከደት፡፡ አብቱ ከፍ ነብላለ
ጥሰቦዕስኩ፡፡ ገምንቻይ በቃልጠጥ ከምላሳ ከምዝደለየት አተተት፡፡ “ከብዴ ድኋን
ዘረፈለዋም ነገሮት አልደንት ስባት በወረቅት ካብ አተሰርአ መተካዘል ገዢያም
እያም ፍብ ገዘዘም አውሳኝ!” በለት፡፡ በምቻፁል፡ “እዘ ድኋን የሚደረግ ተማለ
አተዓዘብና ድኋን አደ ዓይነት ቅጽ አስራርአ ሲለም ፍብቻል አጥቀም መሰላና
እምበር፡ አይከነን!” በለት፡፡ “እዘም ልብ ድኋን መተካዘል ከኩመን አዳለውም ካብ
ወረቅት አተሰርአ እየ!” በለት፡፡ ካብኩ በእኩ በምአዘ ምርጫዊ ነገሮታ፡፡

በተወስኩ፡ “እታ ካለእ ቅጽር መተካዘል ሂሳብ በምምዋእ ከተከጣዘ ከተዘረዘሩ
ልማዕ እየ!” በምባል ተወስኩ መረጃዎች ከምዘለዋ ተካረበት፡፡ ፻ማለ በምለእ
ቀልጠ ነቶም አብዛ አተዘረበዕቶም አሳባት ተከታታል ስለዘነበረት አደ ፍላይ ነገር
ከምዘረሰባ ገለዕት፡፡ “ተከለት ገጻድ ተመሳሳይ እኩኑ ስምጻት ገጻማዋልም
ከቅርቡ ይኩልለ!” በለት፡፡ ካብኩ ድማ ይ “զማዋሉም እውን ነቶም ስምጻት
በዘተፈለለዋ መተካዘልታት አውሳኝ ይኩልለ!” በለት በምግራም፡፡ እዘ አሳባ
ተኩክል መሸኑ በምርአይ አረጋግጣ፡፡ ካብኩ፡ “ስለዴ መመተና እብ አፈላገይ
መተካዘልታት ይኩን!” በለ፡፡

“እኔ አሳይ ሰበቻ እያለ:: የና ቁድመሬ ምዕራፍን ተወስኩ ይህሳስ አብ ካልለት
ተከላለት ምክያይ የደረሰይ!” በለት እኩዎ:: ካብኑ ተበኩሉን እያም ተከላለት ነቶም
መትካዘ ዘግበሩዋም ነገሮት አፈላየለ ምክንያት ጽምፍላጥ ቅጂያይ ይህሳስ
ምክያይ ከምዘድልይ አበረት:: ፌርማ ደማ “አብዛም ተከላለት በተጣዘበኩያም
አፈላለያት መበገበ ገዢርና አነዚያ ገምጋም ሰበቻ ተምህርቱ ይመሰል:: አብ
ካለእ ይህሳስ የዚ ክነጥፍና የብልናን!” በለት ፌርማ:: እኩዎ ደማ አሳይ ፌርማ
በምቅባል “እው ገምጋምና አብ እንታይ ነፋይ?” በምባል አተተት::

“ተገኘረት ተቆዘበትና አፈላፍለው ተምህርቱ በአሁበር ክነታት ምርከብና አዲ
ኖወት እያለ:: ፍብቱ እንደልያ ፍረ ነገር ክንበዕስ በኩልና እኩል ክነታት አለ::
አሁ ገና ገኩድ:: ይባክ አብ አፈላለይ መትካዘቷት አረሳ ክነታት እንተሟልየ
አዲ እልና ክንጀምር እና” በለት ፌርማ:: እተን መሐዘት አብዛም ተከላለት
በተጣዘበና አፈላለይ በጥቀሙዋም መትካዘቷት አብቱ ክብረ አፈጥር ክነታት
እናአሰጣ ገዢዎን ቅዱ:: በወጪዎን በወዳድ እኔ ክነታት በብወልቀን ይአሰጣ
ስለዘነበራ አብ መንገዶች በዘመኑ እንተይዘረረብ ፍብ ገዢና አተዋ::

ክስ ፊል ነገር

ድሮላን አኋማን ታካላት ገዢና ዕጣት ፍጥቶ ከመድ ገረመም በዘመኑ በዋና
ነገሩት ከምዘመው ዘመኑ የሚፈለጥ የወጪታን ይመራ:: እናም በትግበራ ነገሩት
ዘለዋዎም ተልዋታት አለሽን ከባምጣማ ተለማ:: እብ ትልመን ይማ አቅዲሙን
ናብቱ ልብታል መተዳዘዣ ዝከኋውን ዘዴለው ይኋን ከዚ:: የወሰቱ በኋል ወር ይኋን
ደሳሰል የወሰን:: በዘመኑ ገዢና አበራታ እብ የወከብ የወለውን አበራ:: ከብኑ
ተመሳሳይ መረጃናታ ገምርከብ ፍቻድ ለኩባ:: ከናም በረከብአም አሳሳት ይማ
እብ ከፍለ የወሰን መመዘኛን የወሰን ተሞሃሪን ከምዝዘረዘሩለ አፍለዋ::

በዓል ወና እኔ ይኬን ጉማማዊል ከድልዋ ነገሮት በብለዕኑ ክብቶም በይጻማለ ወይ
ብብዘከሩ ከክፋኑል ዓይነቱ ተከለት ነተፈላለየ ስምጥት ከምዝምዕኑ አበሩ::
ከብሉ ነቶም ስምጥት ዓማማሎም በቃለፈ ከምዝርእቶምን ከምዝኝበዕቶምን
ገይኖም በብቀራኩቶም እናፈላለየ በረሱ የቃሞጂ:: ነቶም በዘመኑ ስብ ነጠልቦም
ዓይነት ስምጥት ስሳለ ከለው መጠቃለለ ፈስታል ከምዝኩለው አፍለጠ:: እኔ
ቻከለም በቶም ፈስታል ይኖለጥን ይኖለጥን:: በኩም኏ ነቶም አብ ፈስታል
ከለው ስሳልታት ከርእቶ ካልከት ይሙ አደጋቸቱ ዓማማዊል ከምዝኝኑ አበሩ::

እተን መአዘተ ነቶም በዓል ይኬን አነጋዴዎን ነገሮት እናተኩታተለ ነቶም
አድለይቱ ከበለአም አሳባት ይምዝግባ:: ነቶም በዓል ይኬን ነተፈላለየ
መጠን ከለውም ፈስታለት ከምዝኩለው እረዳኙ:: እዘ በመጠን ነቶም ዓማማዊል
አልደገምም ስምጥት ከምዝተቀመር አበሩ:: ፈስታል ተሸር በምጀኑ ገንዘብ እዋን
ከዚህ ስብ በኩልኩን መጠቃለለ ስምጥት ገይኖም ከምዝተቀምለ ገለወ:: ስብት
ንስኤስኤድ: ከሳደገም ዓይነት ስምጥ ነፍይ በፊለ መተካዘ ገይኖም እንተሆበዕቶም
አሁኑም ከምዝከተኩብ እወን ተዘረበ:: ፍሰድ መተካዘ ስምጥ ማደላው ዓማማዊል
አስተሳ ምጀኑ ምርእቶም አበሩለን::

ዶመን አስተኛ እቶም በዓል ደኩን ሂሳብ-ወም ገለግታት በውኑ እናዚመግ ነቶም
አንድሰቱ ፊሳሽት ይሞዝባበ ነበር፡፡ እቶም ስጋከራ በዘመን ታክለም በዘመን
ተዘረጋም ምስወደኬ፡ “ስቶ አለከን?” በለ፡፡ ከልተኩን አነጻ አነጻ ማረ እየ
ተጠማሚታን ከምስ በለ፡፡

እኩዎ “ከዠብ ከዚ ገዢነትናውና ነመስማን” በምብል ፌጠራት፡፡ ከብሩ “በዘመን
እቱ መጠቃለለ የኩ ስቶ አለሁ፡፡ ከም ተበልከውም ፍስታል በዘመን ጥቅምኑ
ከምኑሁበኩ ፍለጥ እየ፤ በዘመን ጥድካት እውን አለወ!” በለት፡፡ ቅጽሁበኩ ከስብሰብ
አበላ፡ “እቶም ነዚ በዘመን ልቦኩን በዘመን ጥድካትን ዘበዕስ አቃቄ በኩሉእ
ንምትኩእ ተፈጻሚ አለው ይ?” በምብል ሁተታት፡፡

እቶም በዓል ደኩን “እብ ቁረጥ እብ በተመሃበ አስተዋወር ፍስታል ጉናወ ጥድካት
ከምዘበዕበ ተረዳእና እና፡፡ እንተኩነ የኩ አቃቄወምና በስራሕናየ እዘወ በዘመን
ፍስታል እብ መሻሻል ሰላዘለና ከዠብ እንወዲና ከሉእ አማራሪ አይቀረበና፡፡
ከብሩ የኩ ምስ ከኩታት ከባቢ አይቀባእ መጠቃለለ እንተዋወም እና!” በለ፡፡ እኩን
ተዋሮሮ አመሰንኩን ተሰኔበታ፡፡

ጀማለን አሽከን ፍብቱ ከብ ወረቻት በስራው መጠቃለለ ነጥቀሙ እንዳ ይካን
ከይደን ካላተ ወሰና፡፡ እኩ ይካን ፍብቱ በኅብረለ ቤታ ሂሳቃ አበለ በምዕሮ
ቅልጥፍ ቁልጥፍ እናበለ ከሰነጻ ይመራ፡፡ ፍብቱ ይካን ምስበዕስ ነቱ እናገበ
ዘዕንፈን ቁልጥ ተድማዕዝን ነተን በዓልቱ ወር ከምባደለዎ ተዘረቦ፡፡ እኩ ቁልጥ ይማ
ናብ ወሰኖ ከአቶዋ ምእንቱ “በዚ አለፈ” በለን፡፡ ከበሩ አበየናይ በር ከም አለዋ
በርሳቃ አመልካትን፡፡

ጀማለን አሽከን ፍብቱ ከተካበረለን በር እናገኘ ነቶም በጥንቃቃ ከብ መደርፊ
ዘተቀመጣ ዓይነት ስምጣት ጥያቄ፡፡ ከብ በረ እኩ በር እንተበዕስ ካስ ካስ
አበለ፡፡ እተን በዓልቱ ወር እኩ ይካን “አቶዋ!” ከብል ይሞላ ስማዕን ፍብ ወሰኖ
አቶዋ፡፡ እተን መካከት ይማ ፈለማ ስሰመን ከበሩ ሰም ቤት ተምህርትን
ዘመዕከለ ዕለማን በትክክተና ተዘረቦ፡፡ በዓልቱ ወር እኩ ይካን ተክክተና
አዘራርበን እተን ቁልጥ ይስ ስለ አበለን ሰሰተና መሰተ ከብ መዝከለ አዎዲኑ
“እንከነ እነን ይቀይ!” በምባል እንገዳኝ፡፡

“ከብዕለ ተከል ስምጻት ዓዲነም ስበት በውረቂት አተሰርአ መጠቃላለ ሲሆም
እንተወዢኝ ሁሉም የይነት መትክክል ገምገታይ መረከብኝ?” በለት ፖማለ፡
እኩዎ ይመ “ዓማዊልኝ እንታይ ይብሉ?” በለት፡ እተን ስበደቱ ፖማለን እኩዎን
በዚ ዕድሜኑን ነዚ እዚ ዓብሩ ቅም ነገር ተቀብበን የሚከታተሉ ማርም በለን፡
ብዛዕባ እኩ መትክክል ስብ ክዘረብ ስማሙን ከምዘረፈልማ በከራ፡ ካተን ቅልዎ-
እናጠመታ ይመ “ከሳሽ ስዕስ በዛዕባ እዚ ጉዳይ ተከተተኝ የለን” በላ በምግራም፡

እተን ስበደቱ በምቁቅል፡ “እብዕለ ይኩን አግልገለ ዓማዊል ነቶም አድራሻዋም
እስበዕታት በጥንቃቄ ከምዘከተዋም አስተውል እየ፡ ነቶም አስበዕታት
ዘወሰዶለም መትክክለታት ማና በተከሳሽ እንተይተገደለ እንተደርበብ እርከይ፡
እዚ ተስዝብኩ ምስኩ በብለዋኑ በረድዮን በቴለቢኝንን አብ ክንክን ከባለ
አድራሻ አወጣብ አስተምህር አካማይያ፡ በደስኬርኩ ፈስታል አበባ መትክክል
ንዘረምጥቃም ወስኩ፡ እኩ አብ መኩዘን አነበረ በተከሳሽ ፈስታል ክእለይ ገረረ፡
እዚ አብቶም በተከሳሽ እንተይፈልጥና ገጻና አይደመርናለም ቅዱምት ክልተ
ዓመታት አስረስኩና ተግባር እየ!” በምባል ገለፉ፡

ቁጥሩን “አብዕስ ስራው ልቦለ ዓሳራ ዓመታት ስላዝዕና በአዕስ እና ጽሑፍ
በዚህ ተማሪዎች እና፡ ከዚ ተመክር ተበረሰኝ ምስ ዓማካልናን ምስ ከበደናን
ዘሳኑ መተካዘተት ክንጥቀም ካለልኩ!” በላ፡ ይመለን አሽኑ በቱ ገዢ
እነስ በላ፡ ነቱ አቅረቡለን ልቦለና መስተ ምስና ምስና እናበላ ሰተቶ፡ ከብኬ፡
አሽኑ “እስከ...” በምባል፡ “አብዕስ ከባቢ አርብዕስ ካልከተት ተከለት ፈጻታል
ከምዝገባው ተግባርበና፡ ገዢናን ነዚ ዓሳራ ዓመታት በተጠቀምናለ ተመክር
ከፈልጎን ለብዕስ ተረዳኝም ክፍልምናውን አገበረከንና ዓይነ አሉ ይ?” በላቱ፡

እተን ለበዕቱ እተን ከዚ መጀመርያ አፈተውኩን ቅልዱ ነቱ ካር ምልዓለን ይስ
በላ፡ ከብኬ “ነዚ አዕስ አብ ተተፈላለዋ እዋናት ምስ አባላት ማሻሻር ነጋድ
ከተማና በዚህ ማዘ ተዘረዘሩና አለና፡ በመስረት እቶም መመለሰና አገበርናየም
አርርጻት ደማ ፈጻታል በኩልከተት መጠቃለለ ከተከኩ ከምዝገበኑ ተአማሚናና
እና፡ ሲዚ ተተርፍ እኔ በአተናየ ስምምነት እና ከይኑ ከወዕኑን ከለም ነጋድን
ቻከለት ጽሑፍናን በማስረ ከተማብሩዋና ምግባር እኩ” በላ፡

ምክር ተመዝር

ድሮላን አነዱን አብ አዲ ሁዳ አድራሻን የተሞዘበትን አኅተትን ብረትነትን ፍጥረሰኝ ፍጥረሰኝ አቅራቢ፡፡ እቶም ተምህር ፍጥረሰኝ አድማቻም በፊልቶም ምስ ነናቶም ይህለስ እናነፃዕራ አዘገጃው ተገለሙ፡፡ “እዱን ቅልዱ ፍይ በአቃ ገበዴት እያን!” በምባል ጉዢላ ተምህራይ ከፍርጉ አተቱ፡፡ መምህር ካደን በቱ ከፍርቦለን ስቶ ተምህር እዘዚ ተከተሉት፡፡ ዘዴበካይቱ ከፈጻም ተምህር አብ አርከበላ እተን መቀበት ከፍርጉ ቅዱር ፍጥረሰኝ፡፡

የዘም አስፈላጊ ስታች መልስ:-

1. እነትን መሳዕት መን መን ይበኑለ? እነትን መምጣዎች ካ?
2. እነትን ለዕለ ዓሰራ ዓመታት እብ ገባዎች አስርሱ ለበደረሰ በተን መሳዕት ገምንታይ ተገኘመ՞ን?
3. ከብተን አዋልኝ እንታይ ትመዛኝ?
4. እኔ አጠቃቀማ መጠቃላለ አቅራቢ ከምልከት ለውጭ ወከፊደድ ለብዝኩ እንታይ እየ?

